



**БАРАНОВСЬКИЙ Полікарп Павлович** (03(15). 04. 1897, м. Немирів Поділ. губ., нині Вінн. обл. — 27. 02. 1963, Київ) — музичний акустик, музикознавець, інженер-винахідник. Закін. Київ. рентгенол. інститут (1925), навч. у Київ. енергоінституті (до 1938). У 1932 — радіотехнік тонолабораторії Київ. кінофабрики; 1932–38 — зав. акуст. лаб. Київ. муз. комбінату; 1938–44 — науковий співробітник Інституту електрозварювання АН УРСР; 1944–63 — зав. створеної ним лаб. звукозапису ІМФЕ АН УРСР, за сумісництвом 1946–49 — старший

науковий співробітник НДІ психології Міністерства освіти УРСР. Наукові дослідження у галузі теор. питань муз. і фізіол. акустики, експерим. психології, експертизи слух. апарату. Акуст. винаходи Б. 1935–47 випередили створення рос. вченим М. Гарбузовим зонної теорії слуху (1948). Спільно з Є. Юцевичем 1935–38 розробив теорію дуалізму інтервалів і варіаційності муз. системи; запропонував методи електрофонозапису, акустич. мікросинхронізації. Удосконалив перші вітчизн. магнітофони «Україна», а також обладнання для фіксування і відтворення муз. і мовленнєвого фольклору. Завдяки фонофіксації Б. здійснено раритетні записи фортепіан. експромтів М. Рильського, співу М. Микиші та І. Козловського, Є. Адамцевича, А. Гребеня, Є. Мовчана, П. Носача, В. Перепелюка, а також голосів поетів Д. Бобиря, П. Воронька, В. Сосюри. Архів Б. та фонозаписи зберігаються в ІМФЕ НАНУ.

#### Основні праці

Механизация процессов настройки музыкальных инструментов. Ч. 1. Настройка гармоний. К., 1935; Комографічний метод дослідження слуху. К., 1941; Основы дуализма интервалов. К., 1942; Рефракторність зон акустичної рецепції. К., 1947; Побудова хроматичного звукоряду чистого строю // Доп. АН УРСР. 1959. № 3.

*К. М. Луганська*

#### Бібліографічний опис:

Барановський Полікарп Павлович / К. М. Луганська // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2003. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-40449>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).